

TANULÁSMÓDSZERTAN TANTERV

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA 5-6. ÉVFOLYAMAI SZÁMÁRA

SPORTTAGOZATOS TANTERVŰ OSZTÁLYOK RÉSZÉRE

Tanulásmódszertan helyi tanterv alapjai

A NAT 110/2012. rendelete alapján, valamint az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI) kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei alapján közzétett kerettanterv szerint szerkesztettük a tanulásmódszertan helyi tantervünket. Az évi órakeret felosztását alább, egy táblázatban írtuk le.

Tanulásmódszertan tantárgy oktatásának céljai

- A tanulók megértsék, hogy a tanulás születésünktől kezdve egész életünket végigkíséri, valamint a tanulás alatt az ismeretek elsajátítását, a tudás megszerzését értjük.
- Az egyéni képességek, készségek figyelembe vételével és fejlesztésével képessé tegyünk tanítványainkat a 21. században elvárható tudástartalom megszerzésére, a tengernyi információhalmazban történő eligazodásra, a lényeg, a fontos, a szükséges ismeretanyag kiválasztására, az új helyzetekhez, elvárásokhoz történő igazodásra, az információforrások megismerésére, kezelésére, használatára.
- A tantárgy tanulásának célja az önálló, hatékony, gondolkodáson alapuló tanulási folyamatra nevelés, a későbbi munkaerőpiacon történő megfeleléshez szükséges kompetenciák kialakítása.
- Képessé tegyünk tanítványainkat a kitartó tanulási munka megvalósítására, egyéni lehetőségeik, szükségleteik, erősségek, gyengeségek figyelembe vételével, de azok maximális kihasználásával, fejlesztésével.
- Képessé tegyünk tanítványainkat mind az egyéni, mind a különböző társas munkaformák során történő együttműködési készség kialakítására.
- Élményen keresztül történő megértés, valamint a kommunikáció, a kooperáció, a kreativitás fejlesztése.
- Elősegítsük a tanulók alkotó- és kapcsolatteremtő készségének kibontakozását, összpontosított, megtervezett munkára szoktatását.

Tanulásmódszertan tantárgy oktatásának módszerei

A tanulás megtanítása elsősorban az iskola kötelessége és felelőssége, mely sokrétű és összetett feladatot jelent a pedagógusok számára. A legfontosabb tennivalók közé tartozik a tanulási folyamat során a tanulói motiváció kialakítása és fenntartása a tudás megszerzése céljából. A tanulás hatékonyságának szempontjából meghatározó fontosságú a tanulói érdeklődés felkeltése és megtartása egy-egy tantárgy tanulása-tanítása során.

A tanulás tanítása tantárgyközi, hiszen a megtanult, elsajátított, begyakorolt módszerek, stratégiák, az egyéni tanulási szokásokhoz igazodva valamennyi tantárgy tanulásánál jelen vannak, segítséget nyújtanak.

A tanulási folyamatot a sikerre és élményszerzésre építjük, hogy a tanulás örömmé váljon a tanulóknak. A motivációt a variációk sokaságával, a játékosággal igyekszünk fenntartani. A differenciálás elvét alkalmazzuk, hogy minden tanuló eljusson a számára megszerezhető tudás legmagasabb szintjére. A pedagógus tanuló közötti minőségi kommunikációval kialakítjuk a hajlandóságot és nyitottságot tanulóinkban a tanulás felé. Hibajavítással, a saját és a társak teljesítményének megfigyelésével és értékelésével, a játéksituációk, illetve játékfeladatok megbeszélésével, a sikerek és kudarcok okainak feltárásával igényt alakítunk ki a gyermekekben a fejlődésre és a minőségi munka elvégzésére.

Számonkérés módszerei, értékelési elvek

Tanulásmódszertan tantárgyból a tanév során nem kapnak értékelést a tanulók, mert a tanulásmódszertan mentori és osztályfőnöki tevékenység része.

Taneszközök kiválasztásának elvei és módjai

A pedagógus egyes tematikai egység, témakörök megvalósításához, a foglalkozások levezetéséhez, a tematikának megfelelő, biztonságosan használható eszközöket használ, pl: PPT-vel, kiselőadásokkal, élménybeszámolókkal, sporteszközök bemutatásával teszi színessé a tanórákat.

5. évfolyam

5. évfolyam sportosztály éves órakeret felosztása tanulásmódszertan tantárgyból	
TEMATIKUS EGYSÉGEK	Óraszám
A tanulásról Tanulási szokások	3
Tanulás az iskolában Tanulásszervezési módszerek megismerése	4
Tanulási motivációk	6
Az önálló tanulás A tanulás tudatos tervezése	6
Tanulási képességek	4
Tanulási stratégiák, tanulási technikák Jelentős tevékenységek hatékony végzéséhez szükséges tervezés, irányítás	10
Nyelvművelés, beszédtechnika Az emberi megnyilvánulás egyik formája, a beszéd fontosságának ismerete	3
Összesen :	36

5. évfolyam részletes tanterv

Az általános iskolában bekövetkező tagozati váltás több tekintetben okozhat nehézséget a tanulóknak. A felső tagozatban szembesülnek először azzal a ténnyel, hogy sokkal több tanár tanítja őket, mint azt korábban megszokták. Több tantárgyat tanulnak, nagyobb elvárásoknak kell megfelelniük mind a tanulás, mind a sportteljesítmények vonatkozásában. Az alsó tagozatos évekhez képest önállóbban kell a mindennapokat felépíteni.

A tantárgy eredményes tanulása során a tanulók megismerik saját pszichikai feltételeiket, különböző képességek fejlesztésével megtanulják a hatékony és eredményes tanulási stratégiákat, módokat, amelyek segítenek a tanulási nehézségek leküzdésében, hogy minden tanuló képességei legjavát nyújthassa.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanulásról – Tanulási szokások	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	A korábbi évfolyamok tanulási tapasztalatai, az ismeretszerzés megtapasztalt módjai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási szokásrendszer kialakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanulás fogalma és fajtái. A tanulóhoz való viszony.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Olvasás. Szövegértés. Szövegfeldolgozás.
Kulcsfogalmak	Tanulási folyamat, önállóság, hatékonyság	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulás az iskolában – Tanulásszervezési módszerek megismerése	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az elmúlt tanévek során megismert és alkalmazott tanulásszervezési munkaformák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulói munkaformák bővítése, gyakorlása, ezek során az együttműködés fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Ismert munkaformák gyakorlása. Új munkaformák megismerése.		
Kulcsfogalmak	Frontális munka, páros munka, tanulópár, csoportmunka, egyéni munka, kooperatív munka.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulási motivációk	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A tanulásról alkotott egyéni vélemények.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási tevékenységre ösztönzés, a motiváltság erősítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

A tanulás és a motiváció kapcsolata. A motiváció szintjei. Tanulási motiváció.	
Kulcsfogalmak	Motiváció, beépült belső motiváció, belső tanulási motiváció

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az önálló tanulás – A tanulás tudatos tervezése	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az egyénileg kialakított tanulási metódus.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önállóságra, tudatosságra nevelés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Tanulási idő. A tanulás helye. A tanulandó tantárgyak sorrendje. Napirend készítése.		
Kulcsfogalmak	Tudatosság, önállóság, tervezés	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulási képességek	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Az elmúlt időszak tanulási képességeinek felidézése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulás szempontjából legfontosabb képességek fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Figyelem Emlékezet Bevésés Megőrzés Felidézés A memória A kreativitás Gondolkodás A tanulási képességek játékos és tudatos fejlesztése		
Kulcsfogalmak	Figyelem, emlékezet, memória, kreativitás, gondolkodás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulási stratégiák, tanulási technikák – Jelentős tevékenységek hatékony végzéséhez szükséges tervezés, irányítás	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Egyéni tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Hatékony tanulási módszerek, stílusok, szokások alkalmazása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Tanulásmódszer-börze. Gyakorlattípusok a tanulási stratégiák fejlesztéséhez.	<i>Matematika; magyar nyelv és irodalom</i>
Kulcsfogalmak	Stratégia, jegyzetelés, tanulási módszer, tanulási technika, tanulási stílus.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Nyelvművelés, beszédtechnika – Az emberi megnyilvánulás egyik formája, a beszéd fontosságának ismerete	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Magyar nyelven történő megnyilatkozások.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gondolatok helyes beszédtechnikai ismeretek elsajátításával történő tolmácsolása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Légzéstechnikai és artikulációs gyakorlatok. Helyesejtési gyakorlatok. Szókincsfejlesztő gyakorlatok. A beszédlégzés és a helyesejtés szabályainak alkalmazása.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> versmondás, szövegszerkesztés szóban. <i>Ének-zene:</i> légzéstechnika.
Kulcsfogalmak	Légzéstechnika, hangképzés, beszédtechnika, artikuláció, helyesejtés	

A fejlesztés várt eredményei az 5. évfolyam végén	A tanuló képes önállóan, életkorának megfelelően egyéni tervezéssel tanulni, önellenőrzést végezni. A tanulási folyamat során képes a számára legmegfelelőbb tanulási stratégiát, a leghatékonyabb tanulási módszereket alkalmazni. Gondolatait világosan, egyértelműen fogalmazza meg, ismeri és alkalmazza a kommunikációs szabályokat. Együttműködő. Írásképe rendezett.
--	---

6. évfolyam

6. évfolyam sportosztály éves órakeret felosztása tanulásmódszertan tantárgyból	
TEMATIKUS EGYSÉGEK	óraszám
A tanulásról Tanulási szokások	2
Tanulás az iskolában Tanulásszervezési módszerek megismerése	2
Tanulási motivációk	2
Az önálló tanulás A tanulás tudatos tervezése	3
Tanulási képességek	2
Tanulási stratégiák, tanulási technikák Jelentős tevékenységek hatékony végzéséhez szükséges tervezés, irányítás	5

Nyelvművelés, beszédtechnika Az emberi megnyilvánulás egyik formája, a beszéd fontosságának ismerete	2
Összesen :	18

6. évfolyam részletes tanterv

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanulásról – Tanulási szokások	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	A korábbi évfolyamok tanulási tapasztalatai, az ismeretszerzés megtapasztalt módjai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási szokásrendszer kialakítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanulás belső feltételei. A tanulás külső feltételei. Reális énkép kialakítása. Egyéni képességekhez igazodó tanulási szokásrendszer kiépítése.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Olvasás. Szövegértés. Szövegfeldolgozás.
Kulcsfogalmak	önismeret, ismeretszerzés, alkalmazás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulás az iskolában – Tanulásszervezési módszerek megismerése	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Az elmúlt tanévek során megismert és alkalmazott tanulásszervezési munkaformák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulói munkaformák bővítése, gyakorlása, ezek során az együttműködés fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A különböző munkaformák megismerésével és alkalmazásával az együttműködés gyakorlása.		
Kulcsfogalmak	Frontális munka, páros munka, tanulópár, csoportmunka, egyéni munka, kooperatív munka.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulási motivációk	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	A tanulásról alkotott egyéni vélemények.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tanulási tevékenységre ösztönzés, a motiváltság erősítése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanulási motivációk egyéni megismerése, értelmezése, tanulási folyamatba történő beépítése.		

Kulcsfogalmak	külső tanulási motiváció, presztízsmotiváció, motiváltság.
----------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az önálló tanulás – A tanulás tudatos tervezése	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Az egyénileg kialakított tanulási metódus.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Önállóságra, tudatosságra nevelés.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tanulás mint a tudáshoz vezető út lépéseinek megismerése, alkalmazása.		
Kulcsfogalmak	tanulási stílus.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulási képességek	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Az elmúlt időszak tanulási képességeinek felidézése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulás szempontjából legfontosabb képességek fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Figyelem Emlékezet Bevésés Megőrzés Felidézés A memória A kreativitás Gondolkodás A tanulási képességek játékos és tudatos fejlesztése		
Kulcsfogalmak	Figyelem, emlékezet, memória, kreativitás, gondolkodás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tanulási stratégiák, tanulási technikák – Jelentős tevékenységek hatékony végzéséhez szükséges tervezés, irányítás	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Egyéni tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Hatékony tanulási módszerek, stílusok, szokások alkalmazása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az egyéni képességekhez igazodó tanulási stratégia megismertetése és alkalmazása.		<i>Matematika; magyar nyelv és irodalom</i>
Kulcsfogalmak	Stratégia, jegyzetelés, tanulási módszer, tanulási technika, tanulási stílus.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Nyelvművelés, beszédtechnika – Az emberi megnyilvánulás egyik formája, a beszéd fontosságának ismerete	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Magyar nyelven történő megnyilatkozások.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gondolatok helyes beszédtechnikai ismeretek elsajátításával történő tolmácsolása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Légzéstechnikai és artikulációs gyakorlatok. Helyesejtési gyakorlatok. Szókincsfejlesztő gyakorlatok. A beszédlégzés és a helyesejtés szabályainak alkalmazása.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> versmondás, szövegszerkesztés szóban. <i>Ének-zene:</i> légzéstechnika.
Kulcsfogalmak	szókincsfejlesztés, hangsúlyozás, intonáció.	

A fejlesztés várt eredményei a 6. évfolyam végén

A tanuló képes önállóan, életkorának megfelelően egyéni tervezéssel tanulni, önellenőrzést végezni. A tanulási folyamat során képes a számára legmegfelelőbb tanulási stratégiát, a leghatékonyabb tanulási módszereket alkalmazni. Gondolatait világosan, egyértelműen fogalmazza meg, ismeri és alkalmazza a kommunikációs szabályokat. Együttműködő, írásképe rendezett.